

## STROSSOVA VILA

Strossovu vilu vyprojektoval v roce 1925 architekt Thilo Schoder z Gery jako venkovské sídlo pro libereckého průmyslníka Franze Strosse. Stavbu úspěšně dokončil v roce 1927 stavitel Adolf Burger. Objekt jako rodinné sídlo sloužil 10 let až do roku 1937, kdy byl opuštěn. Majitel, vzhledem ke svému židovskému původu uprchl před přicházejícím fašismem do Argentiny. Za okupace se vila stala sídlem německé policie a po válce sloužila zdravotnictví. V současnosti v něm sídlí Krajská hygienická stanice Libereckého kraje.



Architekt vilu citlivě zasadil do velmi slunné stráně mezi ulice Husova a Chelčického. Hlavní prostory objektu se nacházely ve čtyřech podlažích. Pro úpravy interiéru i exteriéru byly použity špičkové materiály i technická řešení. Za zmínku jistě stojí mramorové obložení koupelen a šaten v různých barevných škálách nebo obklady stěn společenských místností ze vzácných tropických dřevin. Z těchto dřevin byl vyroben také nábytek, jehož některé vestavěné fragmenty se dochovaly dodnes. Vše bylo provedeno s mimořádným důrazem pro detail a pro soulad exteriérových a interiérových prvků.

Bez zásadních oprav, bez obnovy vnějších i vnitřních rozvodů všech instalací byl dům nepřetržitě v provozu plných 70 let a této době odpovídal i jeho stav.

Vynikající, citlivá a mimořádně kvalitní architektura v duchu art deco a to jak v exteriéru, tak v interiéru, dokonalé řemeslné zpracování, nápaditost i určitá překvapivost v návrhu i ve vlastní realizaci, vyžadovaly velmi citlivý přístup k provedené rekonstrukci, která začala v roce 1998 a byla ukončena v roce 2001.



Historická i estetická hodnota objektu zejména v libereckém, ale i v evropském a světovém kontextu architektury a kultury, zasluhuje vnímat objekt jako historický předmět – památku.

Ponechání objektu ve veřejných službách a přístupnosti široké veřejnosti, je považováno za velmi demokratické rozhodnutí, protože v jiných případech by objekt zůstal více či méně uzavřený a neznámý. Po dlouhých létech zřejmého chátrání byl objekt, který je svým způsobem architektonickým skvostem obnoven tak, aby spoludotvářel s dalšími výjimečnými libereckými stavbami (hotel Ještěd, radnice, muzeum a jiné) jedinečnou a zvláštní tvář okolí Liberce i vlastního města. Města, které je dominantním a turisticky často navštěvovaným místem Euroregionu Nisa.

Rekonstrukce umožnila podstatně rozšířit funkčnost objektu nejen v kulturnosti a hygieně pracovního prostředí zaměstnanců, ale i v lepší komunikaci s veřejností. Především tělesně postižení spoluobčané mohou služeb KHS více využívat díky úpravám přístupových cest a díky tomu, že byl objekt vybaven výtahem.

Již v době před vlastní rekonstrukcí byla vila pro svou výjimečnost hojně navštěvována.

Dnes, po rekonstrukci se o to více stává centrem zájmu stavebních odborníků, laických i profesionálních fotografů a studentů architektury z tuzemska i ze zahraničí. Na jedné straně tak slouží jako učebnice architektury a stavebního řemesla a na druhé straně obohacuje pozorného pozorovatele svým osobitým kouzlem s vysokým estetickým a kulturním zážitkem. Strossova vila je tedy v rámci celého kraje prestižní památkou a do nedávné doby i patřičně nedocenenou.



## Art deco - charakteristika směru

Tento směr designu v užitém umění a architektuře se poprvé objevil na výstavě v Paříži pořádané roku 1925. Po dlouhou dobu bylo Art Deco považováno za protiklad secese a modernismu obecně, ale s oběma směry mělo mnoho společného. Vznikl jako luxusní, vysoce dekorativní styl, který se rychle rozšířil po celém světě - zejména v USA - a v třicátých letech se modernizoval. Styl Art Deco se přesunul z oblasti vysoké módy do světa práce, přinesl s sebou hodnoty a pohledy spojené s životem vysoké společnosti, tučnými bankovními konty a bohatstvím, které vzdorovalo světové hospodářské krizi. Rozšíření stylu se označovalo jako reakce na strohost a frustraci způsobenou první světovou válkou. Proto nacházíme ohlas luxusu motivů art deco na místech, kde se lidé baví, stejně jako na branách a vstupních dveřích. V Londýně tento styl zdůrazňuje mohutná budova Hooverovy továrny a ve Spojených státech manhattanská budova Chrysleru.

Na návrháře stylu Art Deco měly velký vliv geometrické motivy a hranatý design secesních praktiků. Ještě více je stimulovaly události mimo výtvarné umění, exotické Bakstovy inscenace a kostýmy pro ruský balet Sergeje Ďagileva vyvolaly módu orientálních a arabských oděvů. Objev Tutanchamonovy hrobky v roce 1922 předznamenal oblibu egyptských motivů a mihotavých kovových barev. Fascinovala americká jazzová kultura a Josephine Bakerová, stejně tak africké "primitivní" sochařství. Návrháři nábytků byly především inspirováni dobou Ludvíka XVI. a empírem. Jako materiál používali to nejexotičtější, co jim doba dovolila, např. eben, perleť, slonovinu, želví krunýře, zlato...

### Art Deco

---

Během meziválečné éry se [eklektický design](#) vyvinul a začal být znám jako Art Deco. Samotný název byl odvozen roku 1925 z Exposition Internationale des Arts Decoratifs Industriels et Modernes v Paříži, uznávající a oslavující život v moderním světě. Art Deco je také používáno jako reference sloučení stylu 20. a 30. let 20. století. Art Deco byla éra rozporů a protikladů. Skrze velmi bouřlivé 20. léta a Velkou depresi v 30. letech, Art Deco naplňovalo každodenní svět elegantním stylem chladné sofistikace. Ačkoli bylo Art Deco nejvíce zřejmé v geometrii a jednoduchosti, často bylo také kombinováno s pulsujícími barvami a jednoduchými tvary, které oslavovaly vzrůst komerce a technologie. Od bujných objektů tvořených z exotických materiálů k masově produkovaným předmětům dostupným i střední třídě. Svět Art Deco reprezentuje „půvab formy“.

### eklekticismus

---

[Eklektycizmus, latina, řečtina], *Umění*, netvůrčí přejímání a spojování cizorodých prvků různých stylů.